REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsebet-korut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banî pentru o publicare. — Publicărî mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banî.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunî 12 cor., pe trei lunî 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése lunî 20 fr., pe trei lunî 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorî.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunî 10 cor., pe trei lunî 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunî 12 c., pe trei lunî 6 corone. — Un esemplar 10 banî. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 272. Brașov, Joi 12 (25) Decemvrie. 1902.

Acțiunea austro-rusă.

In decursul dilei de adî 24 Decemvrie n. este așteptat la Belgrad ministrul rusesc al afacerilor strêine contele Lambsdorff. Mare mișcare și emoțiune domnesce în capitala Serbiei în așteptarea trimisului Țarului. Dicem „trimis“, fiind-că scirî sosite din Belgrad asigură, că împăratul Nicolae II a însărcinat pe Lambsdorff c'o misiune specială pe lângă Regele și guvernul Serbiei. Poporațiunea din Belgrad a pregătit ministrului rusesc o primire estraordinară cu ovațiunî și conduct de torțe pentru a dovedi recunoscința Sêrbilor față cu bunăvoința Țarului.

Este semnificativ, că Lambsdorff merge întâiŭ la Belgrad, de aicî la Niș, unde se află curtea sêrbéscă, și numai după aceea la Sofia. Se dicea odinióră, înainte de învoiala austro-rusă dela 1897, că esista un fel de înțelegere tacită între cele două împărății, după care Serbia avea se aparțină sferei de putere a monarchiei nóstre, ér Bulgaria sferei de putere a Rusiei. Acesta era echilibrul, ce se stabilise fără program și învoială anterióră.

Scim cât de mult și-au dat silința diplomația și guvernele austro-ungare de-a trage în adevĕr pe Sêrbii independențî în sfera lor de putere. Regele Milan era cel mai bun și abil mijlocitor al raporturilor de amiciție ale monarchiei austro-ungare cu statul vecin sêrbesc.

De când cu învoiéla de a-se susținé Status-quo în Balcanî, încheiată verbal cu ocasiunea visitei monarhului nostru la Petersburg în 1897, s'a enunțat, că ambele împărății sunt hotărîte ca împreună, fără de nicî o împărțire a sferei lor de acțiune, sĕ stărue a nu se face nicî o schimbare în situațiunea faptică din peninsula balcanică.

Serbia a continuat însĕ și după 1897 a susține raporturî amicabile deosebite cu guvernele austro-ungare, până-ce într'o bună diminéță, din incidentul căsĕtoriei sale cu Draghina, regele Alexandru s'a emancipat cu totul de sub înrîurirea tatălui sĕu. Regele Milan fiind atuncî constrîns a-se depărta din Serbia, a încetat total influința sa asupra atitudinei politice a guvernului sêrbesc. Diplomația rusésca. părtinind planurile de căsĕtorie ale regelui Alexandru, a sciut sĕ scótă din șea pe Austriacî și sĕ facă sĕ predomine în conacul dela Belgrad érăși influența Rusiei.

Din momentul acela Sêrbia a încetat de a mai figura, ca stând în sfera de putere a monarchiei vecine austro-ungare. Sêrbii se însuflețéau numai pentru Țarul, care în generositatea sa a primit a fi chiar naș, prin delegațiune, la cununia părechei regale sêrbescî. Au fost și momente când se părea, că nănașul s'a cam rĕcit față de finii sĕi. Acum însĕ étă-i pe Sêrbî érăși însuflețițî și încântațî de visita ministrului de esterne rusesc și plinî de speranță, că prin ea se va inaugura o nouă eră mai fericită pentru Serbia.

Spre Sêrbî și-a îndreptat dér Lambsdorff mai întâiŭ pașii. Ce voiesce el? Din tóte părțile se asigură, că scopul călĕtoriei lui este a pune la cale o acțiune comună austro-rusésca pentru introducerea de reforme în Macedonia. De aceea Lambsdorff vre sĕ recunóscă el însuși terenul și sĕ dea o mai mare greutate admonițiunilor sale în Belgrad și Sofia prin presența sa.

La Sofia se va desfășura cam același tablou și Bulgarii vor avé causă sĕ fie și mai veselî și însuflețițî, căcî contele Lambsdorff le duce în portofoliul sĕu 10,000 de ruble de la Țarul Nicolae, sumă destinată pentru ajutorarea refugiaților bulgarî din Macedonia, adecă pentru revoluționarii macedonenî, carî au fost silițî sĕ părăséscă patria lor.

Décă vom adauge la acésta scirea, ce pare a primi óre-care consistență, că Rusia are de gând ca în cas, când Turcia nu va introduce serios reformele promise în Macedonia, Bulgaria sĕ priméscă mandatul a interveni cu armele la primăvéră în Macedonia, atuncî vom câștiga deja de pe acum o icónă destul de seriósă a misiunei, ce și o va termina Lambsdorff cu visita sa la Viena.

România, cum se vede, este lăsată de-ocamdată la o parte. Póte din causă, că atitudinea ei leală în cestiunea macedonénă nu póte fi bănuită, póte și din alte cause, ce se vor cunósce mai târdiu.

Destul, că diplomația rusésca s'a pus pe lucru și-șî încércă norocul la Viena, dóră i-se va ușura din acéstă parte ținta, ce-o urmăresce, ca pentru a-se puté susține *status quo*. sĕ fie de-ocamdată rĕsturnat — încât pentru Macedonia, ér de aicî încolo cu voința lui Dumnedeŭ și a Țarului înainte.

Acum sĕ vedem pe contele Goluchowski ce póte!

Guvernul și maghiarisarea. „P. Napló“ scrie următórele: „Guvernul plănuesce luarea de mĕsurî în stil mare *în interesul maghiarisării*. Cu începutul anului 1903 firmele neguțătorilor și industriașilor și orî-ce firmă, nu va puté sĕ aibă decât *inscripții maghiare*. In circulație se vor pune numai *blanchete cu text maghiar și numai cărțile acelor comercianțî vor fi autentice, carî se portă în limba maghiară*. Mĕsura acésta se va întinde asupra țĕrii întregi“...

Nu scim, décă scirea lui „Pesti Napló“ corĕspunde adevĕrului. Pare că nu ne vine a crede, ca guvernul sĕ-șî ia refugiu la mĕsurî de maghiarisare atât de îndrăznețe. Orî dóră prin astfel de mĕsurî vre sĕ-șî susțină popularitatea, acum când în cestiunea pactului îl amenință primejdia de a cădé?

Țarul și revoluționarii bulgarî. Primul ministru bulgar Daneff a dat cetire în Sobranje unei telegrame din Petersburg, prin care se comunică în mod oficial, că *Țarul a dat din caseta sa particulară suma de 10.000 ruble pentru fondul de ajutorare a revoluționarilor bulgarî refugiațî din Macedonia*. Sobranja a primit cu lungî ovațiunî comunicarea textului acestei telegrame.

Tot în legătură cu darul țarului se mai comunică din Sofia:

O telegramă oficială de la ministeriul de externe din Petersburg anunță că va sosi la Sofia în diua de 13 Decemvrie ministrul de externe al Rusiei, Lambsdorff, aducênd cele 10.000 ruble dăruite de țarul Nicolae pentru ajutorarea refugiaților macedonenî.

Regele Serbiei despre succesiunea la tron. Diarul oficios „*Sloga*“ raportéză, că regele Alexandru a rĕspuns la toastul metropolitului din diua de Sf. Nicolae cu un discurs, în care a accentuat, că dorința lui cea mai ferbinte este, ca sĕ-șî facă poporul fericit și mulțumit. Trebue sĕ domnéscă dreptul și legalitatea în țéră, sub scutul cărora trebue sĕ stea toțî cetățenii. Regele trecù apoi la cestiunea *succesiunei*, care în timpul din urmă érăși fù adusă la ordinea dilei, și dise: Deși cestiunea acésta prin declarațiile mele de mai 'nainte fusese luată de ordinea dilei, totu-șî se află ómenî, carî mereu o colportéză cu tendențiositate și mereu afirmă, că eu și regina vrem sĕ abordâm cestiunea, deși am declarat, că momentan nu esistă nicî un motiv pentru discutarea acestei și că décă va cere necesitatea, eu voiŭ procede în deplin acord cu poporul meu.

Rusia și cestiunea macedonénă.

Comunicatul guvernului rusesc privitor la cestiunea balcanică, publicat în Mesagerul imperial din Petersburg, a produs în Rusia efect variu. Cercurile așa dise naționaliste, au primit cu simpatie și cu dispoziție rĕsboinică comunicatul și aplaudéză, că Turciei i-s'a dat un nou advertisment pentru a reveni la sentimente mai bune față cu populațiunile ortodoxe din provinciile ei europene.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Caracterul lui Alexandru Ioan.

Un capitol din lucrarea d-nului A. D. **Xenopol** „*Domnia lui Cuza-Vodă*“.

— Fine. —

Acest om astfel închegat de fire din tainele ereditățiî, era sĕ se urce pe tronul țĕrile române, în momentul cel mai critic al vieții lor, atuncî când tratatul de Paris, scoțîndu-le de sub jugul Turcilor și al Rușilor, sub care stătuse până atuncî încujbate, le chema la o viéță nouă, atribuindu-le un rol în mersul politic al lumei orientale.

Nu e vorba, era sĕ se împărtășéscă din acéstă viéță, deocamdată numai o mică frântură din corpul poporului român, clasa mai înaltă a „societății, și unde și unde, câte un element ce pătrundea din straturile inferióre cătră regiunile cele mai de sus. In clasa însĕ chemată la conducerea evenimentelor, se făcuse încă de mai mult timp o rumpere, o sfâșiare. O parte, cea mai numerósă din acéstă clasă, deși nu se dădea înderĕpt în fața unui progres politic și cerea unirea împreună cu minoritatea, era departe de a fi călăuzită de aceleașî ideî și în privirea progresului social, a lepădărei sincere și neprefăcute a privilegiilor și în îmbrățișarea principiilor egalității, proclamate și hotărîte de actul de nascere al poporului român — Convenția de Paris.

Fondul cultural pe care se împlânta, ca un arbore strĕin, noua concepție a vieții de stat, decretată de areopagul european, era un straniu amestec de ideî, de nisuințî și de interese din cele mai protivnice, pentru a căror unificare, în sensul propășirei cătră o stare mai bună, era sĕ se încleșteze o luptă uriașă între elementele trecutului și acele ale viitorului. Era ușor de decretat pe hârtie transformarea unui popor; de a înlocui în articole privilegiile cu egalitatea, fără de-legile cu libertatea, nesciința cu lumina, barbaria cu civilisația; dér era greu, cumplit de greu, de a face sĕ pĕtrundă aceste principii în viéța reală și sĕ prefacă însășî formele ei, învechite și ruginite, în forma nouă frumósă și strălucitóre.

De la 1821, până la urcarea lui Cuza în scaun, se petrecuse de sigur adâncî schimbărî în societatea română; dér aceste schimbărî atinsese numai formele vieții culturale și naționale. Se luminase întru câtva mintea; se ridicase consciința română; se împlântase în inima unui număr de ómenî dorințî și aspirațiunî vagî după un ideal național, întrevĕdut însĕ numai în negurî și zugrăvit mai mult ca întruparea unui vis politic. Reforme sociale nu se făcuse aprópe de loc, séu acele ce se încercase, întorsese desvoltarea înapoi, în loc de a o duce înainte. In privirea socială, poporul român se afla mai rĕu decât tóte celelalte popóre din Europa. Privilegiile și neegalitatea se înfățișau încă în tótă goliciunea lor, și tóte încercările de a le rĕsturna, nu făcuse decât a le întări încă mai mult pe capul massei poporului.

Tocmai aicî stătea greul problemei. Convenția de Paris ataca grava cestiune a transformării sociale a poporului român. Ea nu învoia deplina realisare a dorințeî politice — unirea — dér legiferase în chip lămurit desființarea privilegiilor, a boieriei, a monopolurilor și breslelor, și ceruse îmbunătățirea sorții clasei celei mai numeróse a poporului. Convenția de Paris, care trebuia aplicată de la 1859 înainte, cerea deci o transformare radicală a stărei sociale a poporului român, adecă o prefacere și rĕsturnare de a totului tot a rețelei de interese, pe care se întemeiase până acuma a ei clădire.

Lupta mai domólă petrecută cu transformarea ideilor, era sĕ se ascută și sĕ se imponcișeze, de îndată ce tărîmul ei se cobora din lumea cugetărei în acea a faptelor reale.

La acéstă luptă crâncenă și îndărĕtnică, dată de noua concepție civilisată a vieții de stat contra formațiilor unui întunecat trecut, era sĕ presideze domnia lui Cuza, și conducĕtorul de căpetenie a falangei rĕsturnătóre era sĕ fie tocmai — prin caracterul lui — noul domnitor al țĕrilor române.

Cestiunea macedoneană e privită adĭ în Rusia mult mai seriósă, de cum de fapt pare a fi. Pretutindenĭ se recunósce în Rusia, chiar şi în cercurile oficiale, că călĕtoria lui Lambsdorff la Sofia, Belgrad şi la Viena este *preludiul unei întorsăturĭ marĭ şi surprindĕtóre* în cestiunea macedonénă. In tóte păturile societăţii rusescĭ se nutresc vii simpatii şi o mare însufleţire faţă de Bulgarii macedonenĭ, ér pressa ruséscă alimentéză ḑilnic disposiţia adversară Turciei. Ḑiarele rusescĭ au deschis liste de subscripţii pentru ajutorarea Macedonenilor şi Sêrbilor, şi ḑilnic se dă sémă despre sume marĭ colectate prin ḑiare. După-cum arătăm mai sus, chiar şi Ţarul Nicolae a dat 10,000 de ruble pentru refugiaţii bulgarĭ din Macedonia, sumă pe care o va duce la Sofia cancelarul Lambsdorff.

Se află însĕ printre Ruşĭ şi ómenĭ de posiţie înaltă, carĭ desaprobă manifestaţiunile acestea făcute în favorul Bulgarilor din Macedonia. Intre alţii prinţul *Mescerskij* publică în „*Grajdanin*“ un articol în care étă ce ḑice:

„Fiind-că eroii armatei rusescĭ s'au întors acasă din Peninsula balcanică cu sentimentul, că acolo *noi n'avem decât un singur amic, pe Turc, şi un singur duşman, pe cei din propriul sânge*, ar fi trebuit, ca inima rusécă şi cinstea naţională rusécă sĕ-şĭ întórcă pe vecĭ faţa de către pseudofraţĭ, carĭ nu numai că ne sunt strĕinĭ, dér ne urĕsc chiar şi nu dau nicĭ o groşiţă pe sângele rusesc. Invĕţătura acésta însĕ se pare că nu ni-a folosit, căcĭ în loc de a ne fi ruşine de lume pentru slăbiciunea acésta a nóstră, începem din nou, nebuniţĭ de Macedonenĭ, sĕ plângem suferinţele lor mitice şi sĕ ţipăm contra atrocităţilor turcescĭ tot aşa de mitice. Se va întêmpla la urmă sĕ înrolăm voluntarĭ pentru *martirii de teatru*. Acéstă acţiune naţională este un nou semn al incurabilităţii nóstre istorice. Orĭ-cine a participat în rĕsboiul din 1877/78 s'a putut convinge, că *în Peninsula balcanică noi numai pe Turcia o putem avé aliată*. Prin alianţa acésta am dobêndi înrîurire asupra orientului întreg, ne-am apropia mai tare de Mediterană şi am sta în relaţii mai strînse cu Persia. Tóte acestea însĕ le-a făcut, în locul nostru, Germania“.

Acéstă notă discordantă în concertul pressei rusescĭ, nu-i supĕră însĕ de loc pe Ruşĭ. Ei merg înainte cu celeritate de vapor spre ţînta ce-o urmăresc: înjugarea Peninsulei-balcanice intereselor de putere ale imperiului moscovit.

*

Contele Lambsdorff a trecut alaltăerĭ prin Lemberg, mergênd spre Belgrad.

Sêrbii din Belgrad i-au pregătit o strălucită primire. Ḑiarele sêrbescĭ învită pe locuitorĭ, sĕ ia parte până la unul în manifestaţia pentru óspele rus, pentru-ca şi prin acésta sĕ arate simpatiile faţă de poporul rusesc şi credinţa nestrămutată în viitorul slavismului. Belgradul, adĭ la sosirea lui Lambsdorff, va fi iluminat.

Ludovic Mocsary

despre cestiunea naţionalităţilor.

— Fine. 12 —

Partidului independist i-ar reveni problema de a iniţia resolvirea cestiunei naţionalităţilor.

După avêntul, ce l'a luat partidul la alegerile din 1878 şi 1881, a întrat o stagnaţie în contingentul sĕu. Volnicia ticălósă, ce s'a comis la alegerile făcute de Banffy, nu póte fi luată ca normativ, contingentul mai mic n'a stinghirit importanţa partidului. Din starea de stagnaţiune partidul nu se póte ridica, decât décă va lua în mânile lui cestiunea naţionalităţilor. Când ḑic acésta, — orĭ-cât de mare iubire a-şĭ purta causei, căreia i-am stat la légăn şi în serviciul căreia mi-am mâncat o bună parte din pâne — nu sunt condus de puncte de vedere corteşescĭ minuscule, ci numai de dorinţa sĕ vĕd partidul crescênd în numĕr. *Majora canamus.* A-şĭ dori patriei, ca partidul sĕ-i facă un mare serviciu prin resolvirea cestiunei naţionalităţilor. Nu pot sĕ aştept acésta de la partidul guvernamental. In genere acest partid nu e capabil de nicĭ o acţiune mai mare. El nu este decât un mare colos pe picióre de lut. Tótă sciinţa partidului guvernamental constă în aceea, cum trebue sĕ se menţină şi sĕ-şĭ susţină domnia. Totul pentru partid şi totul prin partid. Acésta l'a şi dus la o hotărîre miraculósă: a primit ca axiomă de morală publică, că totul e permis din interes de partid. Dreptate, cinste, omenie, *aliquando valet, aliquando non valet.* Lucrul acesta l'au învĕţat şi cei din provincie şi clicile din comitate şi oraşe, carĭ s'au format din relaţiile de micĭ interese, cu totul înafară de partidele politice. *Wie die Alten sungen so zwitschern die Jungen*, cum cântă bĕtrânii, aşa ciripesc tinerii. Partidul guvernamental trage folos particular din aceea, ca cestiunea naţionalităţilor sĕ rĕmână în starea în care se află astăḑĭ; prin acésta el ţine departe massele marĭ, carĭ ar puté veni sĕ ţină sacul, susţine pe satrapii fişpanĭ sub titlul de înfrânarea naţionalităţilor, în realitate însĕ pentru a susţine o neclintită domnie de partid, ér prin prigonirea duşmanilor patriei dispune de conserve inepuisabile pentru petecirea mantalei găurite a reputaţiei sale patriotice.

Partidul (independist) este singur capabil pentru iniţiarea resolvirei (cestiunei naţionalităţilor), el are şi mandat spre acésta. Adĭ naţionalităţile nu vréu sĕ scie de deosebirea, ce esistă între partidul guvernamental şi cel independist. După concepţiunea lor, ceea-ce este maghiar e maghiar, fără deosebire, căcĭ faţă cu ele şi unii şi alţii au aceeaşĭ atitudine. Tocmai de aceea ele ar ḑice tot aşa şi în casul, décă ar esperia o apropiere faţă de ele din partea partidului independist. Orĭ din care parte a maghiarimei s'ar întêmpla acésta, ar însemna, că esistă posibilitatea înţelegerii lor cu Maghiarii.

Intr'asta vĕd naţionalităţile tabloul Ungariei viitóre. Décă partidul independist, pricepêndu-şĭ misiunea, ar profita de politica actuală, el ar fi chemat la rolul de viitor partid dominant, şi naţionalităţile încă l'ar considera de atare. *Nu se póte închipui alt-fel o Ungarie independentă, decât cu raporturĭ de naţionalitate arangeate.* In starea în care se află adĭ naţionalităţile, ele nu pot fi ţinute decât de-o Ungarie, care se ascunde sub aripile vulturului austriac, dér care jertfesce tot: independenţă şi bunăstare materială. Décă partidul se ocupă serios cu independenţa ţĕrii, décă 'şĭ reclamă o misiune seriósă pentru eluptarea ei, trebue sĕ creeze mai întâiŭ şi sĕ aibă înaintea ochilor tabloul acelei Ungarii independente.

Cestiunea naţionalităţilor este *odiosa materia*. Ea devine aşa ceva cu atât mai vîrtos, cu cât rĕmâne timp mai îndelungat cestiune neresolvită. Lucrurile neisprăvite, mai ales când sunt de importanţă, esercită asupra omului influenţă tot aşa de deprimătóre. ca şi réua consciinţă. Sĕ nu aşteptăm incidente însemnate, căcĭ am vĕḑut de ce natură sunt evenimentele marĭ, ce figuréză pe cariera cestiunei naţionalităţilor ca pietri miliare. Veţĭ ḑice, póte, că de ce sĕ sgândărim status quo, care proporţional pare tolerabil. In dietă domnesce linişte de la pasivitate încóce, ar fi pĕcat, decĭ, décă naţionaliştii ar veni érăşĭ aicĭ şi s'ar repeta certele cele vechĭ. Noi independiştii, sĕ căutăm contactul cu ei, tocmai noi? Noi sĕ ne espunem patriotismul vergin acusei urgisite, că facem tovărăşie cu duşmanii patriei? Sĕ fim mai rĕi decât partidul poporal, care o face de fapt, însĕ o négă? Apoi ne-am mai espune probabil şi la aceea, ca ei (naţionaliştii) sĕ nu vré sĕ stea de vorbă cu noi, căcĭ noi nu le putem da nimic, nu putem sĕ le facem nimic. Sĕ mărturisim adevĕrul, ei nu pot avé încredere în noi, nicĭ plăcere de a primi prevenitor paşii noştri de apropiere, căcĭ faţă de ei — cel puţin în dieta ţĕrii — din partea nóstră s'au făcut declaraţiile cele mai aspre.

Tóte aceste sunt lucrurĭ micĭ, carĭ puţin ar apĕsa în cumpĕnă, décă partidul independist s'ar decide odată a-se ridica la nivelul situaţiunei, urmând o politică mai mare şi mai practică actuală. Aţĭ băgat deja de sémă, că d-l ministru president Colomann Szell prin atitudinea sa pactantă, umblă sĕ narcotiseze şi partidul independist, când îl laudă pentru purtarea lui parlamentară; el a băgat de sémă, că sufletul partidului e preocupat de lucrurĭ mai mititele şi n'are dorinţa laudabilă sĕ esercite înrîurire adêncă asupra sorţii ţĕrii prin principiile ce le representă şi conform credinţei sale patriotice. Partidul numai atuncĭ ar păşi pe terenul actualităţii adevĕrate, décă creând un modus vivendi cinstit cu naţionalităţile, ar arăta prin acésta cum trebue sĕ fie unite voinţa şi puterea întregei naţiunĭ politice indivisibile, pentru a scuti interesele ţĕrii; faptul acesta ar fi în sine începutul concentrării. Acésta e unica modalitate, pentru-ca partidul independist sĕ se ridice din situaţia falsă şi din disposiţia deprimată de adĭ, pentru a avé un rol activ în jurul dirigierii sorţii naţiunei.

Procesul de pressă al lui Hermann Schroff.

Estragem din desbatera procesului lui Hermann Schroff, fost redactor responsabil la „Kr. Ztg.“, următórele:

Schroff constată la interogatoriu, că articolele încriminate în parte au fost scrise de el, în parte au fost reproducerĭ din alte ḑiare, ca „Deutsches Tagblatt f. Ungarn“, „Sieb. D. Tgbltt“ şi alte ḑiare. Primesce rĕspunderea pentru tóte. Nu se simte vinovat, căcĭ el n'a făcut alta, decât a făcut critică şovinismului, n'a avut însĕ de gând a ataca pe Ungurĭ séu a aţiţa pe cineva contra lor. Din contră el totdéuna a fost amic Ungurilor, dovadă, că ḑiarul din Bucurescĭ „Rum. Ll.“ cât timp a fost el redactor, avea o atitudine filomaghiară. Tot aşa şi ca redactor la „Kr. Tgbl.“ şi „Kr. Ztg.“ Regretă, că nu e de faţă redactorul de la „Br. Lapok“ sĕ fie ascultat asupra atitudinei lui în cestiunea naţionalităţilor. Acesta ar puté dovedi, că el numai contra şovinismului a scris şi că adesea vorbia cu el, cum s'ar puté înaugura pacea cu Ungurii.

Asupra espulsării sale din *România* o adresă a consulatului din Bucurescĭ trimisă la tribunalul din T.-Mureşului spune, că Schroff a fost espulsat pentru crimen laesae Maiestatis faţă cu regele Ungariei şi faţă cu împĕratul Germaniei. Schroff rĕspunde, că trei Ungurĭ, carĭ au fost maltrataţĭ de un boier român, s'au adresat la el, ér el a intervenit în interesul lor la poliţie şi la consulat, însĕ fără resultat. In urma acesteia el a atacat în jurnal nu numai pe numitul boier, ci şi poliţia şi consulatul, pentru care şĭ-a atras ura şi rĕsbunarea lor. Nu peste mult a reprodus un articol din „Hamburger Nachrichten“, care li-a servit apoi de pretext sĕ-l espulseze.

Preşedintele îl întrébă, décă esistă vr'un comitet la „Kr. Ztg.“ şi ce rol are acel comitet?

Schroff rĕspunde, că esistă un comitet, care are de a determina în general direcţia jurnalului, numesce pe câţĭ-va, dér nu póte sĕ-i spună pe toţĭ, deórece el nicĭ-odată n'a luat parte la şedinţele comitetului.

Procurorul în rechisitoriul sĕu spune, că décă ar fi vorba numai de Schroff, n'ar perde nicĭ un cuvênt, dér în dosul lui esistă o alianţă întrégă secretă.

Apĕrătorul apeléză la sentimentul de dreptate al juraţilor. Schroff s'a ocupat în articolele sale numai cu espulsările lui Korn şi Cramer, n'a supus însĕ criticei verdictele juriilor din Timişóra şi Seghedin. In critica mĕsurilor luate de poliţia şi procurorii respectivĭ, n'a trecut peste marginile permise într'un stat constituţional.

Schroff n'a comis delictul agitării, în articolele lui nu se găsesc criteriile provocării la ură contra naţionalităţii. In acea articole Schroff a susţinut, că conservarea limbei materne a Şvabilor este compatibilă cu iubirea de patrie şi nu atacă naţiunea maghiară, ci numai pe şoviniştĭ.

Apĕrătorul invócă declaraţia codificatorului Csemegi, care la crearea §. 172, combătut de Horanszky şi Madarasz, a declarat, că acel paragraf nu vizéză libertatea discuţiei, ci numai pedepsirea provocării directe contra vr'unei naţionalităţĭ séu confesiunĭ.

Verdictul cunoscut deja, s'a pronunţat după o chibzuire de ½ de oră din partea juraţilor.

SCIRILE ḐILEI.

— 11 (24) Decemvrie.

Manifestaţiune de doliu în Iaşĭ. Ieşenii au făcut Duminecă o imposantă manifestaţie în memoria neuitatului Român Dr. I. Raţiu. După un Te-deum oficiat în catedrala mitropoliei, la care a luat parte *întréga elită intelectuală* a capitalei Moldovei, întréga asistenţă în numĕr de peste 3000 de persóne, au manifestat pe strădile principale şi în piaţa Unirei. Steagul roşu, oferit de fetele din Sibiiu, era purtat în fruntea imposantului cortegiu, îmbrăcat cu zăbranic negru. La órele 3 Liga Culturală a ţinut o întrunire în sala Universităţii. Au luat cuvêntul în aplausele unei asistenţe enorme, profesorii universitarĭ Găvănescu, Antonescu şi d-nii A. C. Cuza şi maiorul Manolescu Mladian.

Darul Majestăţii Sale pentru Papa Din Roma se anunţă cu data de 22 Dec: Astădĭ s'a dus ambasadorul austro-ungar de la Vatican, contele *Szécsen* însoţit de întreg personalul ambasadei la Vatican, ca sĕ predea Papei darul Majestăţei Sale Francisc Iosif. Afară de personalul ambasadei mai era de faţă şi baronul *Drechsler* secretar de curte, şi sculptorul *Marschall*, care a esecutat statua, pe care a oferit'o Majestatea Sa. Papa a primit deputaţiunea în sala consistoriului cu mare solemnitate, încunjurat de curtea şi de garda sa. Contele Szecsen, după ce Papa a fost adus în sală pe „sedia gestatoria“ a pronunţat un discurs în limba francesă, în care a accentuat, că tótă lumea a participat la iubileul Papei şi că şi Majestatea Sa Impĕratul şi regele Austro-Ungariei a dorit sĕ participe la acest iubileu. — Papa a rĕspuns în limba italiană mulţumind pentru înalta atenţiune. După acésta Papa a primit pe contele Szécsen în audienţă privată.

Un proces disciplinar. La 22 Dec. n. s'a pertractat înaintea senatului disciplinar al camerei advocaţiale din Timişóra causa advocatului Dr. L. *Krimling* din Biserica-albă, acusat de „purtare dehonestătóre“, ce ar fi comis'o prin faptul, că a dat, „deşi e advocat şi oficer în reservă la honveḑĭ“, o petiţie în *limba germană* către senatul oraşului Biserica-Alba, a cărui limbă oficiósă e de altfel tot limba germană. După informaţia „Drapelului“ acusatul a susţinut resolut dreptul limbei sale. Apĕrătorul C. *Brediceanu* a susţinut dreptul întrebuinţărei limbilor ţĕrii şi a espus în mod lămurit netemeinicia acusărei din punct de vedere al legei, dreptului şi independenţei statului advocaţial. Senatul a acceptat motivele apĕrării şi a *achitat* pe Dr. Krimling.

O nouă confiscare. Judecătorul de instrucţie Gödri din Sibiiu, însoţit de un subprocuror şi de poliţie, s'a dus erĭ la institutul „Tipografia“ din Sibiiu îmânând directorului ordinul de confiscare a broşurei „*Politica maghiară*“ de Teodor *Raica*. Conţinutul broşurei a fost publicat şi în colónele „Tribunei“, într'o serie de articole. D-l Teodor Raica e profesor în Ploescĭ.

Mórtea lui Krafft-Ebing. Renumitul psychiatru, profesorul Dr. Richard baron de Krafft-Ebing a repausat Lunĭ în 22 Decemvrie în Graz în etate de 62

anĭ. Krafft-Ebing s'a născut la 1840 în Mannheim. Studiile şi le-a făcut în Zürich, Viena şi Praga. La 1863 fù promovat doctor în medicină. El se dedică psychiatriei şi fù numit asistent la casa nebunilor din Illenau. Intre anii 1869 şi 1871 a practicat în Baden ca medic pe terenul pathologiei nervilor. Incă de pe atuncĭ s'a distins prin numĕrósele sale scrierĭ. La 1871 fù chemat ca profesor la univertitatea nouă din Strassburg. După doi anĭ fù numit director la casa de nebunĭ din Graz, unde a înfiinţat şi un sanatoriu. La 1889 Krafft-Ebing fù numit profesor de psychiatrie şi nevro-patologie la universitatea din Viena şi şef al clinicei psychiatrice de la casa nebunilor din Austria de jos. La 1 Maiŭ îmbolnăvindu-se s'a retras la Graz, unde a repausat acum. Activitatea lui literară a fost din cele mai apreciate. Afară de numĕróse manuale a scris şi cărţĭ accesibile pentru publicul cel mare, cum a fost *„Psychopathia sexuală“*, şi altele.

Romanul moştenitórei de tron saxone. *„Dresdener Journal“* anunţă, că *Luisa Antoineta*, moştenitórea tronului Saxoniei, a dispărut fără de veste din Salzburg şi s'a dus în streinătate — Luisa Antoinetta s'a amoresat înainte cu câte-va lunĭ de un tinĕr profesor, care da instrucţie copiilor sĕĭ din limba francesă. Profesorul fù concediat la 2 Decemvrie şi moştenitorul de tron al Saxoniei, bărbatul Antoinettei, s'a reîntors la 7 Decemvrie din Salzburg la Dresda. Nevasta lui plecà la 9 Decemvrie în Salzburg, unde se întâlni cu profesorul concediat. De acolo au plecat ambii la Genf. Nu se scie, décă ei se află şi acum în Genf orĭ nu, se crede însĕ, că au plecat şi de acolo. Dispariţia princesei este cu atât mai surprindĕtóre, cu cât ea îşĭ iubia nespus de mult cei 5 copii.

Adunare socialistă disolvată. Jupânul Max Grossman, faimosul ambulant socialist a convocat ḑilele acestea o întrunire a muncitorilor din Reşiţa. Muncitorii însĕ l'au primit fórte rece, ér solgăbirĕul a disolvat întrunirea, fiind-că Grossman a întrebuinţat espresiunĭ agitatóre contra ordinei publice.

Pictorul Verona, cunoscut în cercurile artistice bucurescene cât şi marelui public prin expoziţia din anul trecut, a espus în una din sălile palatului Ateneului Român peste 40 tablourĭ nouĕ. Expoziţia, care se presintă în condiţiunĭ escelente, a fost deschisă Duminecă în presenţa unei marĭ mulţimĭ de artiştĭ şi admiratorĭ.

Bancnote de o miie coróne vor fi puse în circulaţie începĕnd cu ḑiua de 2 Ianuarie 1903. Bancnotele de o miie florinĭ vor fi retrase din curs până în Iunie 1904.

A îngheţat cu puşca în mânĭ. Petru *Vişa* era vênător renumit. Om curagios şi robust, el a dat adese-orĭ piept nu numai cu gendarmii şi gornicii de pădure dér şi cu dihăniile sĕlbatice. Ḑilele trecute se dusese sĕ vêneze lupĭ în pădurea de lângă Brad. Ş'a luat posiţie într'un loc bun de pândă. Incepù sĕ ningă şi ningea cumplit. Vişa însĕ sta ca împlântat la locul sĕu de pândă. A doua sĕu a treia ḑi un gornic a dat peste bietul Vişa îngropat în zăpadă până la piept. Ingheţase, dér în mânile luĭ ţinea încă puşca plină şi gata de a trage în vr'o dihanie.

Condamnarea unei polonese. Din *Posen* se anunţă, că tribunalul de acolo a condamnat la douĕ sĕptĕmânĭ închisóre pe o studentă polonesă, fiind-că a rupt şi scuipat o broşă pe care era chipul împĕratului Wilhelm.

Un tinĕr escroc. O telegramă sosită din Viena „Universului“ anunţă, că acum câte-va ḑile a luat locuinţă la un otel fórte elegant un tinĕr, care declara, că este locotenent de cavalerie şi că se numesce Petre Turbule, român. Dênsul a sciut sĕ se întroducă în societatea înaltă română din Viena, ḑicĕnd că e înrudit cu familii aristocratice din România. Alaltaerĭ, Turbule a dispărut. Acum a sosit din Bucurescĭ cererea pentru arestarea lui Turbule care, însoţind de la Bucurescĭ la Viena pe fiica unui colonel român, i-a luat câte-va sute de francĭ, promiţĕnd sĕ-i schimbe în florinĭ, şi tot de-odată sĕ servéscă de cicerone prin Viena fiicei colonelului. Insĕ a dispărut.

Contrabandă cu fete la frontiera română. Se scrie din Orşova: Sofron Ivacicovicĭ funcţionar la vama din Orşova urmăria deja de mult pe femeia Teresa Luca, care tot mereu îşĭ căuta de lucru în România şi trecea pe la Verciovara, însoţită de cătră 2—3 fete. Resultatul urmăririlor lui a fost, că s'a descoperit cum că femeia ducea fete din Lugoş şi le vindea la case de prostituţie în Turnu-Severin. S'a constatat, că în luna acésta a ademenit pe fetele: Emilia Dorner, Maria Vasilievicĭ, Maria Laicum, Ana Roju şi Ana Borlovan, în etate de câte 16—18 anĭ sub pretext, că le va plasa ca chelnăriţe în România. Fetele, vĕḑĕnd unde le duce, au vrut sĕ fugă, dér le-a reţinut cu forţa. Consulul austro-ungar Wenninger din T. Severin a intervenit la prefectul Igiroşanu, care a arestat femeia şi a espulsat'o din România. Aicĭ a fost dată în judecată, condamnată la 15 ḑile arest şi 400 cor. amendă. Sofron Ivacicovicĭ a fost recomandat ministrului de interne spre a fi remunerat.

In séra de 24 Decemvrie n. (pre séra Crăciunului gregorian) tramvaiul din Braşov va sista la 8 óre comunicaţiunea în oraş, ér ultimul tren, care va pleca la Săcele va fi cel de la 6 óre şi 9 min.

Concert. Vinerĭ fiind a doua ḑi de Crăciunul Nemţilor, musica comunală va da un concert în sala hotelului Europa sub conducerea capelmaistrului Max *Krause* Programul e următorul: 1) Cadettenmarsch, de Sousa. 2) Uvertura „Romantique“ de Kéler. 3) Brunettenwalzer, de Ganne 4) Weinachtserinnerungcharacteristik de Krause. 5) Das Menschenleben mare feerie de Starke. 6) Uvertura „Fra Diavolo“ de Aufer. 7) Csardas de Ristits. 8) Fröliche Weinachten, feerie de Ködel. 9) *Craiŭ nou*, de Porumbescu. 10) Galbiana marsch, de Krompa. Inceputul la órele 8. — Intrarea 60 banĭ.

In magazinul de încălţăminte I. Sabadeanu *Braşov, Strada Porţii* **Nr. 10** care de 34 anĭ se bucură de un *renume bun* şi care posede un mare sortiment (alegere) de încălţăminte solidă şi modernă, de tóte soiurile pentru domnĭ, dame şi copii, de iérnă şi de vara, se póte procura încălţămintea cu *pr ţurĭ reduse. fórte ieftin*, gata precum şi după mĕsură. Pentru soliditate garantéză firma.

Arestarea familiei Humbert.

„Cea mai mare escrocherie a secolului“ — după cum a numit Waldeck-Rousseau imaginara moştenire Crawford va fi în sfârşit pedepsită de justiţie. Fostul deputat frances Humbert, fiul unui fost ministru de justiţie, a fost desarmat de braţul brutal al jandarmului. De astă dată însĕ nu va mai scăpa şi împreună cu extraordinara femeie ce-i pórtă numele şi cu aventurierul asasin Romain Daurignac, vor ispăşi grelele pĕcate de hoţii şi asasinate morale de carĭ e încurcată corupta lor consciinţă.

Poliţia spaniolă a arestat pe fugarii căutaţĭ în Argentina, în plina capitală a Spaniei, în nóptea de Vinerĭ spre Sâmbătă.

Ca şi operaţiunile de excrocherie şi dispariţia lor miraculósă din Paris, senzaţională le-a fost şi arestarea. Ce „eroi“ au pungăşit o lume timp de 25 de anĭ, dând dovadă de o neobicĭnuită perversitate în inteligenţă, ca „eroi“ au căḑut în mânile uneltelor justiţiei eterne, care nu-ĭ iértă şi nu renunţă la partea ei.

De mai bine de douĕ lunĭ, sună telegrama oficială din Madrid, poliţia prinse bănuelĭ în privinţa chiriaşilor din casa cu nr. 33, din strada Feiret (Madrid). Insuşĭ proprietarul imobilului începea sĕ găséscă suspecţĭ pe noii sĕĭ chiriaşĭ, carĭ sĕ feriau în tot timpul sĕ iasă pe stradă.

Insĕ Romain Daurignac, braţul drept al lui Humbert, a avut imprudenţa sĕ-şĭ părăséscă Vinerĭ dimineţa refugiul. La întórcere a fost observat de un agent secret al poliţiei, care de sĕptĕmânĭ supraveghia împrejurimile.

Recunoscĕnd în misteriosul personaj pe Romain Daurignac, poliţistul sună la pórtă, imediat după întrarea fratelui d-nei Humbert.

Ne primind nicĭ un rĕspuns, agentul avisă în grabă poliţia.

Inserase, Se luase imediat mĕsurĭ de precauţiune. Casa nr. 33 fù încunjurată de o întrégă brigadă de agenţĭ ai siguranţei.

Pe la meḑul nopţei inspectorul şef al expediţiunei sună şi el de câteva orĭ după olaltă.

După o aşteptare de 20 de minute uşa se deschise şi forţa publică pĕtrunse în casă. Escrocii erau prinşĭ. Nicĭ un mijloc de scăpare. Casa era încunjurată de agenţĭ.

Se încercaseră sĕ fugă pe ferestrile, carĭ dedeau în curte, dér în zadar.

Romain Daurignac, deschiḑĕnd uşa, a ḑis:

— E adevĕrat, noi suntem familia Humbert.

Pentru a preîntîmpina o eventuală încercare de sinucidere, agenţii ţineau întins sub feréstra din stradă o pătură, spre a prinde pe desperatul, care ar fi căutat în mórte scăparea din mânile justiţiei.

Cel dintâiŭ arestat a fost Frederic Humbert. Dênsul n'a opus nicĭ o resistenţă şi a mărturisit, că el e Humbert.

Au fost arestaţĭ apoi toţĭ ceilalţĭ cincĭ membrii ai familiei.

Câţĭva din ei, şi anume Romain, Emil şi Paulina Daurignac, erau în paturĭ.

Maria Tereza şi Eva Humbert erau îngrozite şi fórte palide.

In momentul arestărei, Tereza Humbert a luat în braţe pe fiica sa Eva, care leşinase, şi a strigat:

— „Numai mórtea póte sĕ ne despartă“.

Frederic Hambert a ḑis inspectorului de poliţie:

— Mĕ bucur împreună cu d-ta, că ai câştigat 125.000 francĭ prin arestarea nóstră.

Tereza Humbert strigà plângĕnd:

— Nu mĕ despărţiţĭ de fiica mea!

Poliţia a procedat apoi la inventariarea lucrurilor găsite: giuvaerurĭ în valóre de 10.000 fr.

Poliţia bănuesce însĕ, că arestaţii au făcut sĕ dispară, aruncându-le în closet, înainte de a deschide pórta, tóte documentele importante.

In buzunarele escrocilor s'au găsit numai 2000 de fr. şi un bilet de loteria spaniolă.

S'au început explorărĭ prin canalele de scurgere de dedesuptul imobilului, în speranţă de a se da peste preţióse documente semnalate de poliţia şi parchetul din Paris.

Arestaţii au fost transportaţĭ îndată în trăsurĭ închise la poliţie.

Aci s'au repetat scenele de plâns şi furie.

Escrocii au fost supuşĭ unui lung interogatoriu.

Teresa Humbert a fost pusă într'o celulă cu fiica sa Eva, care suferea de atacurĭ de nervĭ şi de leşinurĭ.

Romain, Emil, şi Maria Daurignac se află în celule separate.

Ei strigă mereu, că sunt nevinovaţĭ şi că se va vedé acésta la judecarea procesului.

După cât pare, nicĭ Frederich, nicĭ Teresa Humbert, nicĭ sinistrul Romain Daurignac n'au perdut încă tótă speranţa. Dovadă e şantagiul pe care'l încércă cu numele altor personagii sus puse din Paris.

In momentul arestărirei lor escrocii au proferat ameninţărĭ la adresa unor marcante personalităţĭ francese, cu o înaltă situaţiune în republică.

Un ḑiarist din Madrid a reuşit sĕ vorbéscă în închisóre cu Romain Daurignac.

Acesta a ḑis:

— Suntem noi cei jefuiţĭ. Vom povesti totul şi vom dovedi nevinovăţia nóstră.

Guvernul frances a fost imediat avisat de arestarea escrocilor.

Sâmbătă diminéţa judecătorii de instrucţie Andrée şi Deydet, de la Tribunalul din Paris, au telegrafiat parchetului din Madrid, rugându-l sĕ sechestreze tóte hârtiile ce se vor găsi în apartamentul ocupat.

In cursul ḑilei s'au început, prin ambasada spaniolă din Paris, tratativele de extrădare. Date fiind cordialele relaţiunĭ dintre Franţa şi Spania, negocierile au fost, chiar în séra de Sâmbătă, încoronate de succes.

*

In adevĕr étă o telegramă din Paris cum anunţă:

—Soţii Humbert şi Eva şi Romain Daurignac au fost extrădaţĭ.

Poliţia din Madrid i-a predat agenţilor trimişĭ de poliţia francesă.

Eva Daurignac, sora Teresiei Humbert, fiind bolnavă, va fi internată într'un spital.

Romain Daurignac manifestă o nepăsare uimitóre, sfidéză pe magistraţĭ, prin veselia-i sgomotósă.

Arestarea şi extrădarea familiei Humbert-Daurignac va aduce după sine nouĕ arestărĭ sensaţionale.

O altă telegramă din Paris anunţă:

— La Rouen a fost arestat Parayse persónă de aprópe implicată în escrocheria Humbert-Crawford.

Sunt iminente nouĕ arestărĭ.

Escrocii ameninţă cu destăinuirĭ compromiţĕtóre pentru înalte personalităţĭ.

Tereza Humbert păstréză de-ocamdată o tăcere absolută, faţă de insistenţele magistraţilor de a o face sĕ vorbéscă.

Suma de 100,000 lei promisă de guvernul frances pentru acela, care va da de urma escrocilor, va fi trimisă poliţiei din Madrid.

Guvernul frances i-a esprimat telegrafic mulţumirile sale pentru serviciul făcut justiţiei Republicei.

Regele Alfons al Spaniei, la rêndul sĕu, a felicitat poliţia din Madrid.

Esperimentările doctorului Garnault.

Teoria profesorului din Berlin Dr. *Koch*, că bacilul tuberculos animalic nu e primejdios pentru organismul omului, a produs la timpul sĕu o mare revoluţie în lumea scienţifică medicală. Cel mai declarat adversar al teoriei lui Koch este doctorul *Garnault* din Paris. Pentru-ca sĕ argumenteze şi dovedéscă punctul sĕu de vedere contrar teoriei lui Koch, Dr. Garnault s'a inoculat în 15 Iunie anul curent cu bacil tuberculos animalic, deşi îl ameninţa pericolul, că în cas décă adevĕrul e pe partea lui, are sĕ se prăpădéscă. In 15 Iulie s'a inoculat din nou şi a aşteptat liniştit până la 12 Noemvrie, când prin tăetură a înlăturat din corpul sĕu partea inficiată şi a trimis'o institutului Pasteur, ca s'o supună unei esaminărĭ microscopice. Esaminarea s'a făcut şi étă ce se raporteză despre ea:

Partea tăiată din corpul lui Garnault a fost împărţită în douĕ. O'o jumĕtate au fost inoculate animale de esperimentare, carĭ *tóte au căpĕtat tuberculosa.* E clar prin urmare, că bacilul a rĕmas viu în corpul lui Garnault, ba s'a şi desvoltat. Esaminarea microscopică a dovedit de asemenea, că în partea de corp inficiată se aflau bacili-tuberculoşĭ vii. Raportul accentuéză însĕ, că deórece Garnault n'a continuat esperimentarea, e imposibil a-se sci, óre bacilii s'ar fi desvoltat mai departe, rĕspândindu-se în trupul întreg, orĭ s'ar fi nimicit. E sigur însĕ, că bacilul tuberculos animalic, a produs în corpul lui Garnault infecţiunĭ cu caracter local. Garnault însuşĭ dice într'o scrisóre adresată lui „Temps“, că e pe deplin documentat, că bacilul tuberculos animalic e periculos şi pentru om. Décă bacilul, ḑice el, s'ar fi întrodus în corpul unui om de o constituţie mai şubredă sĕu în corpul unui om înclinat spre tuberculosă, de sigur acesta s'ar fi prăpădit. Chiar şi la el s'ar fi rĕspândit bóla mai departe, décă n'ar fi lăsat sĕ i-se scótă din corp la timpul sĕu, partea inficiată.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 24 Decemvrie. O telegramă din Geneva anunţă, că erĭ nópte a esplodat o bombă înaintea bisericei catedrale St. Petru.

Sosiţi în Braşov.

Pe ḑiua de 23 Decemvrie.

Europa: Demetrescu, funcţionar, Sinaia; Petcu, student, Brăila; Cărpinişanu proprietar, Cântava (?), Romano funcţionar, Buftea; baron Banffy Lupu, S. Sângeorgiu, Bleier, d-na Baruch Pesta.

Bucurescĭ: Radvaner, Ethuger, Budap. Grand: Gaspar, Homorod.

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureşianu.***
Redactor responsabil: ***Traian H. Pop.***

Călindarul Plugariului.

A apărut şi se póte procura de la tipografia *A. Mureşianu* — Braşov, „Călindarul Plugariului“. Preţul, cu porto, **25 cr.** (50 banĭ).

Acest călindar, care apare acum în anul XI, cuprinde în afară de datele obicĭnuite calendaristice, geneologia domnitorilor din Europa, taxele telegramelor şi cele poştale, scala timbrelor. Mĕsurile, tîrgurile din Ardeal şi Ungaria şi lista advocaţilor românĭ.

In *partea literară* vedem portretul bine reuşit al repausatului episcop *Mihail Pavel* cu o biografie, de Augustin Paul, Rugăciune (poesie) de M. Eminescu, Restignirea lui Isus, de Sinkiewitz (un admirabil fragment din romanul „Sĕ-l urmămĭ“). Călugărenii (poesie) de C. Sandu, Cincĭ într'o păstaie (poveste de Andersen), Luléua lui moş Radu, Legenda pământului şi a muncii, de Dim. Dan, „Al mai tare om din lume“ (poesie în dialect bănăţenesc) de regretatul tînĕr poet Victor Vlad Delamarina.

Partea economică este şi în acest an bine representată prin următórele articole: „Duşmanii economiei“ de Ioan Georgescu; „Plantarea pomilor“ de A. Boldor, „Causele de ce sĕmĕnăturile sunt rele“ de N. H. Vechiulescu, „Insecte stricăciόse pomilor şi viilor“, „Ce plătesce banul şi cum il cruţămŭ noi?“

După partea economică urmĕză pe mai multe paginĭ diferite „*poveţe*“, apoi „Diverse“ şi în fine „Anecdote şi Glume“.

Ca adaos sunt şi anul acesta o mulţime de anunţurĭ.

Cursul la bursa din Viena.

Din 23 Decemvre n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	119 90
Renta de coróne ung. 4%	97 85
Impr. căil. fer. ung. în aur $4^1/_2$%	90.90
Impr. căil. fer. ung. în argint $4^1/_2$%	98.10
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	98.50
Bonurĭ rurale ungare 4%	201 —
Bonurĭ rurale croate-slavone	156.50
Impr. ung. cu premii	101 30
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	101.15
Renta de argint austr.	120.60
Renta de hârtie austr.	100.35
Renta de aur austr.	92 20
Losurĭ din 1860.	152 25
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	15.50
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	715.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	672 75
Napoleondorĭ	19.06
Mărcĭ imperiale germane	117.10
London vista	239.20
Paris vista	95 15
Rente austr. 4% de coróne	95 20
Note italiene	—.—

Sz. 13129—1902.

tlkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Lazea Teréz a végrehajtatónak Brezean Margareta végrehajtást szenvedő elleni 400 kor tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir járbiróság) területén levő, Pozsortán fekvő a pozsortai 60. sz. tljkvbeni Jáuu Staicu és neje szl. Brezean Margareta nevén álló 112, 113, 114 hrsz. ingatlanra 564 kor.

369	hrsz	ingatlanra	124 kor.	1906	„	„	182	„
413	„	„	102 „	2100	„	„	76	„
730	„	„	20 „	2289	„	„	14	„
1:93	„	„	36 „	2419	„	„	124	„
1:32	„	„	10 „	2796	„	„	12	„
1369	„	„	138 „	2806, 2807	„	„	12	„
1431	„	„	23 „	2945	„	„	14	„
1613	„	„	102 „	3088		„	22	„

1646 „ „ 18 „ koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1903 évi Február hó 21-dik napján délelőtt 9 órakor** Pozsorta községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 novem. 1-én 3333. sz. a. kelt. m. kir. igazságügyministeri rendelet 8 § ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX t. cz. 170 § sa értelmében a bánatpénznek a birósághoz előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1902 évi Október hó 30-ik napján.

A kir. járásbiróság, mint tlknyvi hatóság

Schupiter, kir. albiró.

781.1—1